

La llum, a Roda

Què veuen, de petit, els ulls de David Copperfield? L'heroi jovençà de la novel·la de Dickens ens ho pot, també, dir en català; en el català, matisadíssim, de la traducció de Josep Carner. Les coses que, de petit, veu David Copperfield se sobreposen les unes a les altres, o bé enllacen, o bé es transparenten; el passat, aquí, és tot format de plans que fan pantalla damunt la claror del present. De petit, David Copperfield veu un paisatge interior i un paisatge extern. El paisatge interior són els recintes, els habitatges humans. El paisatge exterior són arbres ombrius, i gespa verdíssima, i ovelles que pasturen, i un feix de sol, i una llum rogent. Però aquest paisatge extern també és interior: és l'essència última -la més pura- que d'un paisatge pot retenir la memòria. David Copperfield veu el paisatge íntim de cadascú de nosaltres.

Hem arribat a Roda de Ter cap a les sis de la tarda, un diumenge. El sol encara és una gran maça que colpeja i flamareja. Caminant pel Pont Vell, podem aturar-nos i mirar el riu. El sol hi dóna una llançà d'argent en fusió; l'aigua, en una certa zona, és tan vívidament dringadora de llum inflamada que només podem veure-la un instant. Després, l'ull es reposa en el verd més clar o més fosquejant de les fulles dels arbres que aombren la riba. Sota el pont, l'arrencada del camí de Malards, nítid de gespa, bressat pel cant greu de la resclosa. Potser, com altres anyades, hi trobaríem, més lluny, ovelles que pasturen.

Hem girat cua; som a la plaça. La de sempre: coneixem cada porta i cada cara i el temps no s'escola i tot és present. A ciutat, el temps ho devora tot, o bé, paralític i glacial, ho petrifica. En una vila com Roda, el temps té un altre compàs; és un dir que sí al fet de viure, dia a dia. Hi ha flors, i llums que s'encendran quan calgui, perquè diríeu que el sol ja comença a no ser tan violent. Per la carretera de Manlleu, anant cap a la masia d'en Bac de Roda, la planura, vasta de pau i de claror, retalla un horitzó de muntanyes blavoses.

La llum ja no fa un torneig d'espases enceses. Asseguts a la soca d'un arbre aterrat, potser no la sentíem recollir-se, i ens pensàvem que era només nostre aquest assossegament. És ben bé de dia encara, però ja fresqueja, amb un tast d'aire als camps. A la nit, pels camins silenciosos, veurem, com David Copperfield, el record de la llum a la gespa i als arbres.
(3 d'agost)

Pere Gimferrer, *Segon Dietari 1980-1982*, Edicions 62, Barcelona, 1982, p. 37-38.